

Speciale editie: JKL Boulevard

Jan Karel aan de zijlijn (en soms als speler)

Door: Marjan van den Akker en Han Hoogeveen

In het onderstaande willen we twee onderbelichte facetten uit het leven van Jan Karel Lenstra belichten. Het gaat hierbij om de toch wel belangrijke onderwerpen: relaties en sport. We beginnen met de relaties.

‘Het groeide en bloeide in het Dommelgebouw’

Wiskundigen staan bekend als kamergeleerden die in een ivoren toren leven, maar Jan Karel was een econometrist en kon zich daarom altijd bezighouden met mensen en hun beweegredenen. De verkregen informatie (en alles wat daarvoor doorging) werd dan op gezette tijden uitgewisseld resulterend in roddelpartijen met Emile Aarts. Voor onwetende buitenstaanders leek het er soms op dat Jan Karel bijkluste als relatiebemiddelaar, waar hij zelf ook van profiteerde. Deze speciale verslaggevers willen op gepaste wijze een paar feiten/roddels presenteren die deze roddels/feiten ondersteunen.

Han Hoogeveen werd, zonder zijn promotie op zak te hebben, aangesteld als postdoc in Eindhoven. Net op dat moment dreigde de faculteit een vrouwelijke AIO uit de groep op te zadelen met de onaangename taak om werkcolleges Statistiek te geven (met als verantwoordelijke docent Nico L.). Jan Karel bood Han de kans om een heldenrol te spelen door zich schijnbaar op te offeren om deze werkcolleges op zich te nemen. Een investering in de toekomst zou later blijken.

Met enige regelmaat verscheen er in Eindhoven een Scandinavische dame die werkzaam was in het vakgebied. Zij werd ook, met de hele groep, uitgenodigd op het afscheidsfeest bij Jan Karel thuis. ‘Men’ vroeg zich natuurlijk af waarom zij werd uitgenodigd. Enkele jeugdige UD’s uit de groep meenden dat de dame in kwestie voor hen kwam, maar later kwam de aap uit de mouw, al moest de groep het uit de krant halen dat de tortelduifjes waren getrouwd.

Jan Karel zag meer mogelijkheden binnen de groep (er waren per slot van rekening nog twee vrijgezelle dames). Zo stuurde hij Marjan van den Akker samen met Cor Hurkens naar de conferentie ‘Netflow’. Het ingestuurde paper had weinig met dit onderwerp te maken, maar de conferentie vond plaats in een

goede ambiance in Toscane. Dit leidde via een omweg tot resultaat, want bij terugkomst maakte Han Hoogeveen er werk van.

Over de eventuele betrokkenheid van Jan Karel bij het tot stand komen van de relatie tussen Marc Wennink en Cleola van Eijl wordt wel gefluisterd, maar dit zijn niet meer dan vage roddels. In ieder geval kan niet worden ontkend dat Jan Karel heeft bijgedragen aan het creëren van de benodigde gunstige omstandigheden.

'Piet Keizer'

Het tweede thema is sport. Sport kun je onderverdelen in actief en passief. Het actieve sportleven van Jan Karel kan in één woord worden samengevat: afwezig (in ieder geval in de laatste 25 jaar). Het enige dat enigszins in de buurt komt is het hanteren van de keu in Leeds (met zeer beperkt succes); vermoedelijk was dit te wijten aan een combinatie van alcohol en de aanwezigheid van een bepaald iemand (zie boven). Het passieve sportleven is duidelijk uitgebreider. Hoewel je van een gepassioneerde liefde niet echt kunt spreken, is er toch één punt dat eruit springt: voetbal (en dan met name Ajax). Zo is Jan Karel ooit eens met zijn AIO van het eerste uur, Anton Kolen, en een latere generatie AIO naar Ajax – Porto geweest. Een duel om de supercup, dat Ajax mocht spelen omdat het in 1987 de Europa Cup II had gewonnen. Bij de voorbeschuwing liet Jan Karel zijn grote eruditie op het gebied Ajax versus Portugese clubs in de Europa Cup blijken door te vertellen over de strijd van Ajax tegen Benfica in het jaar

1968. Bij de thuiswedstrijd lag het veld onder de sneeuw, maar de Portugezen konden beduidend beter overweg met deze, voor hen onbekende omstandigheden, en wonnen met 1-3, waarbij een van de Benfica-spelers uit pure vreugde een berg sneeuw op zijn hoofd deed. Vol vuur betoogde Jan Karel dat Ajax in de uitwedstrijd uit deze bijna kansloze situatie ontsnapte door in Lissabon met 1-3 te winnen, waarna Ajax de beslissingswedstrijd in Parijs met 3-0 won. Helaas bleek al snel dat Jan Karels kennis van het Ajax uit 1987 niet zo uitgebreid was. Zijn beste commentaar was dat linksbuiten Alistair Dick 'duidelijk niet hetzelfde in zijn benen had als Piet Keizer'. Ajax hield, in vergelijking met 1968, de schade beperkt door kansloos met 1-0 te verliezen, maar in tegenstelling tot 1968 werd uit niet met dezelfde cijfers gewonnen maar verloren, zodat de supercup voor Porto was.

Kennis van sport is natuurlijk geen must, toch is een zekere basiskennis wel nuttig. Hoewel Jan Karel daarover beschikt (hij weet iets over het Ajax uit de gouden jaren, en het Ajax-team uit 1972 is volgens een Italiaanse computersimulatie het beste team allertijden), moet hij hoognodig worden bijgeschoold (je kunt dit beschouwen als inburgering in het Nederlandse sporterfgoed). We doelen hierbij natuurlijk op een wedstrijd van bijna 60 jaar geleden, waarin Ajax tegen Heerenveen speelde. In Heerenveen speelde toen niet alleen Jan Lenstra, maar ook de iets bekendere Abe Lenstra, die als de beroemdste Lenstra allertijden wordt gezien. Veel leesplezier toegewenst.

Abe Lenstra wordt na de wedstrijd op de schouders genomen.
Foto LC

In een zinderende wedstrijd wint Heerenveen van Ajax. Bij een 5-1 achterstand krijgt Abe Lenstra het op zijn heupen. De verblufte Ajaxieden worden in het laatste half uur weggespeeld door een swingend Heerenveen.

Abe verslaat Ajax in voetbalkraker

Neen, dit is met geen ook nog zo vlotte pen te beschrijven, dit hypersensationele voetbal-gevecht dat zich daar gisteren in het Heerenveense Sportpark heeft afgespeeld. Werkelijk, woorden schieten jammerlijk tekort, om dat laatste opwindende halfuur van deze kampioenskamp weer te geven. Van die weergalozе, zenuwslappende minuten waarin de nimmer versagende pompeblèdden-dragers het hebben bestaan een 5 - 1 achterstand op een technisch verder superieur Ajax niet alleen in te lopen, maar daarenboven zelfs in een 6 - 5 overwinning om te zetten!

Een zege, belaald temidden van het tot ongekende hoogte opgezweepte enthousiasme der golvende rijen supporters die een wedstrijd-van-één-maal-in-je-leven meemaakten. Geloof ons, nimmer was een overwinning zo zoet als die van Heerenveen gisteren. En nog nooit is een overwinning zo zuur geweest, als die de Amsterdamse rood-witten zondagmiddag leden. (..)

Toen Michels in de vijftiende minuut een fout van Voolstra radicaal afstrafte en de stand op 5 - 1 bracht, toen kon niemand meer hopen op een zege van Heerenveen. Ze waren geslagen; dit was niet meer in te halen meende men.

Goed de geestdrift ontvlamde weer, toen Abe onmiddellijk na dit vijfde Ajax - doelpunt een corner-bal van Hofma door de Ajax keeper voor z'n voeten geworpen gestompt kreeg en daarna het net deed trillen (2 - 5). De Ajaxieden namen dit echter onverstoorde op. Wat kon hun immers gebeuren? En de Heerenveense supporters zagen nog steeds het zwerk boven de Friese kampioenen drijven.

Maar Jonkman zette evenwel z'n ploeg om. Zelf ging hij op de midvoorplaats. Brandsma speelde rechtsbuiten en Ploegh rechts-

binnen. En Jan Lenstra verruilde z'n backplaats tegen de half van Molenaar. Reeds enkele minuten later wierp deze opstelling vruchten af. In de 25ste minuut gaf Jan Lenstra een zuiver afgestemde verre pass naar Brandsma die onthoudbaar inkopte (3 - 5).

Pas daarna sloeg de vlam der hoop weer in de duizenden Heerenveen aanhangers. Nu beseften zij, dat een gelijk spel nog mogelijk was. Nog twintig minuten te spelen. Heerenveen speelde nu sterk aanvallend, elke kans, elke wafeling van de Ajax defensie benuttend. Drie minuten later werd Abe in het strafschop gebied door Pottharst onder de voet gelopen en scheldrechter Nijs wees onverbiddelijk naar de witte stip. En terwijl Abe kalm wegwandelde, knalde Jonkman de penalty onthoudbaar langs de Ajax-doelman.

Golven van geestdrift sloegen door de toeschouwers. Even leek het er op, dat Ajax z'n vorm van voor de rust zou hervinden, maar dra liepen de Friezen al weer storm op het Amsterdamse doel. De Ajaxieden werden geheel overspoeld. Alles verdedigde bij hen, maar voor dit laalende enthousiasme van de Heerenveeners was geen kruut meer gewassen.

Vijf minuten voor het einde besliste Jonkman een duel met Pottharst in zijn voordeel. Hofma snelde toe en koppend werd de gelijkmaker geboren. En luttele minuten daarna kwam dat winnende zesde doelpunt van Heerenveen ontstaan uit een combinatie van Ploegh, Abe en Brandsma, dat met een hard schot aïsloot.

En toen stond het Sportpark op z'n kop. Iedereen stond van z'n plaats op. Een oorverdovend geluch, gebrul en gekrijs steeg op uit de duizenden kelen. Armen zwaaiden wild door de lucht. Petten en hoeden werden de lucht ingegooid. Men vergat zichzelf en iedereen in een wild en onstuimig enthousiasme, dat tot de laatste minuut voortduurde. (3-5)